

20 באפריל, 2025

החלטת המועצה לענייני משק הגז הטבעי – קביעת תעריף צריכה מינימאלית לצרכני חלוקת גז טבעי

ביום 9.4.2025 פרסמה המועצה לענייני משק הגז הטבעי ברשות הגז הטבעי, החלטה בעניין **קביעת תעריף צריכה מינימאלי לצרכני רשת החלוקה של הגז הטבעי**. ההחלטה התקבלה בהמשך לשלושה שימועים שפירסמה רשות הגז הטבעי (בינואר וביולי 2024 ובחודש פברואר 2025).

לעיון בהחלטה המלאה לחצו [כאן](#).

לפי דברי ההסבר להחלטה, ההתפתחויות במשק הגז הטבעי במהלך השנים האחרונות הביאו לכך שנדרש לשנות את השיטה בה נקבעו עד כה גדלי מתקני החיבור של צרכני גז טבעי ברשת החלוקה (אשר נגזרו עד כה מהיקף צריכה, שנקבע לפי צריכות העבר של הצרכן טרם החיבור לגז טבעי, תוך מתן אפשרות לצרכן המעוניין בחיבור גדול יותר לבחור במנגנוני "הגדלת חיבור" או "פיק"), לשיטה לפיה גודל החיבור ייקבע **לפי הצהרת הצרכן**. מכיוון שמצב דברים זה מטיל סיכון נוסף כלפי חברת החלוקה – בהשוואה לשיטה כיום – נדרשה המועצה לקבוע מנגנון למקרים שבהם צריכת הצרכן בפועל תהיה נמוכה באופן משמעותי מזו שבהצהרת הצרכן.

להלן יפורטו עיקרי ההחלטה :

1. ההחלטה קובעת **תעריף צריכה מינימאלי ("תעריף מינימאלי")** שצרכנים יידרשו לשלם במהלך תקופה מסוימת לאורך תקופת הזרמת הגז הטבעי אליהם. תעריף זה מבוסס על בקשת החיבור של הצרכן, אשר תכלול כאמור את הצהרתו של הצרכן לגבי היקף הצריכה הצפוי שלו, ממנה ייגזר גודל החיבור שחברת החלוקה תבצע עבור אותו צרכן. גביית תשלום בעד התעריף המינימאלי תבוצע – על-פי המנגנון המפורט בהחלטה – כאשר סך התשלומים השנתיים של הצרכן לחברת החלוקה בשנת צריכה מסוימת יהיה **נמוך מהתעריף המינימאלי**.

2. **חישוב התעריף המינימאלי :** חישוב התעריף המינימאלי ייעשה בהתאם לנוסחה הכוללת את הרכיבים הבאים :

- 2.1. הכמות המקסימאלית השנתית של גז טבעי אותה ביקש הצרכן בבקשת החיבור שלו.
- 2.2. 4,380 שעות.
- 2.3. תעריף החלוקה שעל הצרכן לשלם, נכון למועד החתימה על הסכם החלוקה (תעריף הנקבע לפי האזור הגיאוגרפי בו נמצא הצרכן וכן קטגוריית הצריכה שלו¹ – קטן מאוד ; קטן ; בינוני ; גדול ; גדול מאוד). עדכון של התעריף המינימאלי יבוצע רק במקרים של הגדלת חיבור או במקרה של חריגה מקטגוריית הצריכה, כמתואר להלן.

¹ היקף הצריכה לפיו מסווג הצרכן לאחת מהקטגוריות הללו הינו כפי שמוגדר ברישיון החלוקה של חברת החלוקה הרלוונטית.

3. תקופת ההתחייבות לתעריף: התקופה במהלכה יהיה הצרכן מחויב בתעריף מינימאלי, משתנה לפי קטגוריית הצריכה של הצרכן: צרכן קטן מאוד או קטן – 5 שנים; צרכן בינוני – 7 שנים; צרכן גדול מאוד או גדול – 10 שנים.
4. ההחלטה כוללת מנגנון חישוב אלטרנטיבי של התעריף המינימאלי, אשר נועד להקל על צרכנים גדולים או גדולים מאוד המתקשים להתחייב לצריכה בהיקף של 4,380 שעות בשנה, שמרחקם מרשת החלוקה הוא עד 1 ק"מ אווירי. צרכנים אלו רשאים לבחור במסלול זה, במסגרתו במקום 4,380 שעות יבוצע החישוב על בסיס 1,500 שעות, אולם תקופת ההתחייבות לתעריף המינימאלי תעלה מ-10 ל-20 שנים. כמו כן צרכן שכזה לא יהיה זכאי להשתמש במנגנון הקיזוז משנה לשנה, הקיים ליתר הצרכנים, כמפורט בסעיף 7 להלן.
5. הגדרת שנת צריכה: המועד הקובע ממנו תיספר תקופת הצריכה המינימאלית ('שנת צריכה') של הצרכן הוא היום הראשון לחודש העוקב בו: (א) הוזרם גז טבעי למתקני הצרכן לשם הפעלת המתקנים; אן - (ב) היום הנקוב כסוף חלון ההזרמה שנקבע בנספח א' להסכם החלוקה בין הצרכן לבין חברת החלוקה – **לפי המוקדם מביניהם**. אם לא ניתן אישור הזרמה עד למועד המפורט לעיל, יהיה המועד הקובע ביום הראשון לחודש העוקב בו ניתן להזרים גז טבעי בהתאם לאישור ההזרמה.
6. לנוכח הרצון לתמרץ את הצרכנים להצהיר בבקשת החיבור על כמויות הצריכה בפועל הנכונות שלהם, נקבע כי במקרה שבו צרכן צרך בשנה מסוימת גז טבעי בכמות הגדולה מהכמות המקסימאלית בקטגוריית הצריכה שאליו הוא סווג במועד חתימת הסכם החלוקה – **תתעדכן קטגוריית הצריכה שלו לקטגוריה גדולה יותר**. עדכון זה יבוצע גם ביחס לתעריף החלוקה שלו וגם ביחס לתקופת ההתחייבות שלו.
7. מנגנון ההתחשבנות: ההחלטה קובעת מנגנון התחשבנות בין חברת החלוקה לצרכן כדלקמן:
- 7.1 בחודש העוקב לאחר תום כל שנת צריכה יחושבו כלל התשלומים שהצרכן שילם בגין תעריף החלוקה הכולל במהלך אותה שנה. ביום העשירי לאותו חודש תעביר חברת החלוקה לצרכן את דוח התשלומים השנתי.
- 7.2 אם במהלך שנת הצריכה חלה השהייה בהזרמת הגז הטבעי למשך תקופה של 30 ימים ומעלה, וזאת כתוצאה ממעשה או מחדל של חברת החלוקה; בשל תחזוקה מתוכננת או בלתי מתוכננת ברשת החלוקה; או עקב אירוע כוח עליון (כהגדרתו בהסכם החלוקה) – יופחתו 12 שעות בגין כל אחד מימי ההשהייה, מסך 4,380 השעות הכלולות בחישוב התעריף המינימאלי.
- 7.3 צרכן ששילם לחברת החלוקה בשנת הצריכה דמי תעריף חלוקה בסכום נמוך מהתעריף המינימאלי שלו – ישלם לחברת החלוקה את ההפרש; אם צרכן שילם לחברת החלוקה דמי תעריף חלוקה בסכום גבוה מתעריף הצריכה המינימאלי שלו – ההפרש ישמש את הצרכן לתשלום **חוב עתידי** כלפי חברת החלוקה, או לצורך זיכוי בגין **חוב עבר** על תעריף הצריכה המינימאלי.
- 7.4 בתום תקופת ההתחייבות של הצרכן לתעריף המינימאלי, תיערך **התחשבנות סופית** בין הצרכן

לחברת החלוקה, במסגרתה ייבחנו כלל תשלומי תעריף החלוקה שהצרכן שילם לאורך תקופת ההתחייבות. אם יימצא שהצרכן שילם סכום הגבוה מהתעריף המינימאלי, וסכום זה לא קוזז בגין חובות של הצרכן כלפי חברת החלוקה – חברת החלוקה תחזיר לצרכן סכום בגובה הפער שבין התעריף המינימאלי לבין התעריף המינימאלי המצטבר. ההחזר יבוצע רק אם תשלומי הצרכן הכוללים (דמי החלוקה + תעריף הצריכה המינימאלי) גבוהים מהתשלום שהיה על הצרכן לשלם בגין צריכתו בפועל.

8. הגדלת כמות מקסימאלית שעתית: צרכן המעוניין להגדיל את הכמות המקסימאלית השעתית לגביה התחייב בהסכם החלוקה, נדרש לפנות אל חברת החלוקה בנושא. החל מהיום בו תעמוד לרשות הצרכן הכמות המקסימאלית השעתית המוגדלת, יעודכן התעריף המינימאלי של הצרכן. מנגנון העדכון כולל גם התייחסות למצב בו נותרה תקופת זמן קצרה מ-3 שנים עד לתום תקופת ההתחייבות של הצרכן ולמצב שבו הגדלת הכמות התרחשה לאחר סיום תקופת ההתחייבות.

9. חריגה מהכמות המקסימאלית השעתית: על מנת לעודד צרכנים להצהיר על כמות מקסימאלית שעתית המשקפת את צרכיהם בפועל ולא מעבר לכך, נקבע כי אם צרכן יצרוך בשעה מסוימת כמות גז העולה על 10% מהכמות המקסימאלית השעתית עליה הצהיר, הוא ישלם לחברת החלוקה "**תעריף מוגדל**". תעריף זה יחושב לפי הפער בין הכמות המירבית שצרך בפועל בשעה מסוימת באותו חודש לבין הכמות המקסימאלית השעתית המוצהרת, במכפלת 150% ובמכפלת 365.

במקרה בו החריגה תתרחש חמש פעמים או יותר במהלך תקופת הסכם החלוקה, ייחשב הצרכן כמי שביקש להגדיל את הכמות המקסימאלית השעתית שלו, ויחול עליו המנגנון הרלוונטי לעדכון הכמות. בהתאם, הכמות המקסימאלית השעתית החדשה תיקבע לפי הכמות שצרך בשעה השלישית מבין חמש שעות החריגה.

10. תחולת ההחלטה:

10.1. ההחלטה תחול על צרכנים שיחתמו על הסכמי חלוקה חדשים **החל מיום 1.7.2025**. יחד עם זאת, ההחלטה לא תחול על צרכנים ביתיים של גז טבעי² ועל תחנות תדלוק בגז טבעי, לאור המאפיינים הייחודיים שלהם.

10.2. לגבי צרכנים שזכו בהליך התחרותי של רשות החשמל לקבלת תעריף הספק עבור מתקנים המחוברים לרשת חלוקת החשמל המייצרים חשמל באמצעות גז טבעי בהתאם להחלטה 57003 של רשות החשמל (מתקני גנרציה וקוגנרציה) – ההחלטה תחול **החל מה-1.7.2026**. מועד זה נקבע כדי לאפשר לצרכנים הללו להקים את מתקני הייצור במועדים שנקבעו בהחלטת רשות החשמל, ולאור העובדה שבהחלטת רשות החשמל הנ"ל לא נלקח בחשבון תעריף צריכה מינימאלי.

10.3. מכיוון שההחלטה מפחיתה את סיכוני חברות החלקה ביחס להשקעות שביצעו בחיבור צרכן

² צרכנים הרוכשים גז טבעי לשימוש ביתי או צרכן הנמצאים בשכונת מגורים שהצריכה המירבית במתקני הגז המשמשים את הצרכן אינה עולה על 16 מטר מעוקב של גז טבעי לשעה.

לרשת החלוקה, ובפרט ביחס למצב בו הצרכן הפסיק לצרוך או הפחית את צריכת הגז שלו באופן משמעותי – החלטת המועצה בעניין "ניתוק או הפחתה חריגים מרשת החלוקה" לא תחול על צרכנים שיחויבו בתעריף המינימאלי והם לא יחויבו בתעריף ניתוק או הפחתה חריגים מרשת החלוקה.

נשמח לעמוד לרשותכם כדי לנתח לעומק את השלכות ההחלטה על פעילותכם וכדי לסייע לכם בהיערכות הנכונה לקראת כניסתה לתוקף של ההחלטה.

סקירה זו ניתנת כשירות ללקוחותינו, האמור בה אינו מהווה משום חוות דעת, ייעוץ משפטי, המלצה או הצעה לפעול בדרך כלשהי. אולגן רוב ושות', עורכי דין אינם נושאים באחריות כלשהי לנכונותם ולדיוקם של הסקירה ופרטיה, ולא יישאו בשום מקרה באחריות לנזק מכל סוג ומין, שייגרם בגין השימוש במידע הכלול בסקירה זו.

בברכה,

צביקה מרקס, עו"ד יותם אדמי, עו"ד
אולגן רוב ושות', עורכי דין